

ПРОГРАМА
розвитку футболу в Тернопільській області на 2021-2024 роки

I. Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення програми	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	доручення голови обласної державної адміністрації від 20 листопада 2020 року № 96/01.02-03 „Про розроблення проекту обласної програми розвитку футболу в Тернопільській області на 2021-2024 роки”
3.	Розробник програми	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники програми	–
5.	Відповідальний виконавець програми	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації
6.	Учасники програми	управління фізичної культури та спорту; освіти і науки обласної державної адміністрації, громадська спілка „Асоціація футболу Тернопільщини” (за згодою)
7.	Термін реалізації програми	2021–2024 роки
1)	етапи виконання програми (для довгострокових програм)	–
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	обласний бюджет, бюджети територіальних громад
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	6863,5 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	–
2)	коштів обласного бюджету	4663,5 тис. гривень
3)	коштів районних бюджетів,	–

	міських бюджетів (у тому числі міст обласного значення), бюджетів сіл, селищ	
4)	коштів бюджетів територіальних громад	2200,0 тис. гривень
5)	коштів інших джерел	–

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма розвитку футболу в Тернопільській області на 2021–2024 роки ґрунтується на аналізі виконання попередніх програм розвитку футболу в Тернопільській області, стану розвитку футболу в області та враховує індикатори ефективності і ціннісні орієнтири, визначені Законом України „Про фізичну культуру і спорт”, статтею 22 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, Указом Президента України від 09 лютого 2016 року № 42/2016 „Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року „Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація”, враховуючи Постанову Верховної Ради України від 19 жовтня 2016 року № 1695-VIII „Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади”.

Футбол – складова частина культурного життя суспільства, яка сприяє збереженню і зміцненню здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини, організації змістовного дозвілля.

Як соціальне явище, футбол відображає стан суспільства. Футбол значною мірою впливає на всі сторони життя людей – їх трудову діяльність, суспільні відносини, сферу споживання, дозвілля, освіту тощо.

Водночас, футбол зазнає великого впливу, зумовленого соціальними явищами і умовами суспільного життя. Спорт і футбол зокрема, не тільки залежить від усієї соціальної структури суспільства, а й активно впливає на його різні сфери – політику, економіку та культуру.

Футбол є одним із методів виховання молоді та оздоровлення всіх верств населення країни, факторів зростання міжнародного авторитету України. Вкладаючи гроші у футбол, держава виявляє турботу не тільки про виховання футбольної зміни, а й створює умови для занять фізичною культурою та спортом.

Результатом реалізації попередніх програм розвитку футболу в Тернопільській області (на 2010–2015 роки, на 2015–2020 роки) стало створення цілісної системи розвитку футболу в області, зокрема:

Для занять футболом в області діє 26 стадіонів, 466 футбольних полів та 82 спортивних майданчики із синтетичним покриттям.

Футболом в області займається 3581 особа. У 22 дитячо-юнацьких спортивних школах є відділення футболу, де займається 2860 вихованців, що становить 31 відсоток від загальної кількості вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл. У цих школах працює 84 тренери-викладачі з футболу, з яких 55 штатні.

У результаті реалізації програм розвитку футболу в Тернопільській області вдалося створити в області сприятливі умови для розвитку футболу. Під час виконання програми особлива увага приділялася проведенню змагань серед дітей, юнаків та молоді. На даний час проводяться чемпіонати обласної дитячо-юнацької футбольної ліги. У 2020 році у вищій і першій лізі бере участь 80 команд (1440 учасників). У 2019 році в цих змаганнях взяли участь 83 команди (1426 учасників), у 2018 році – 86 команд (1548 учасників), у 2017 році – 83 команди (1494 учасники).

Найменші футболісти (11-річні та 13-річні юнаки) змагаються у регіональних центрах за територіальним принципом. Проводяться з'їзні тури в містах з найкращою інфраструктурою, яка відповідає рівню дитячих змагань. За європейською практикою у віковій групі U-11 та U-13 юні футболісти грають без турнірних таблиць, щоб кожна дитина мала ігровий час.

Протягом дії програми розвитку футболу в Тернопільській області на 2015–2020 роки проводились у чотири етапи в чотирьох вікових групах футбольні змагання „Шкіряний м'яч”. В обласних зональних змаганнях взяли участь понад 200 команд загальноосвітніх, сільських шкіл, районів та міст області. У першому та другому етапах проведення змагань взяли участь понад 2500 команд. У сезоні 2018–2019 років у цих змаганнях взяли участь 560 команд.

Переможцями обласних змагань стали: у віковій групі 2004 р. н. – Підволочиська ЗОШ № 2, у віковій групі 2005 р. н. – ЗОШ № 2 м. Кременець, у віковій групі 2006 р. н. – ЗОШ № 29 м. Тернопіль, у віковій групі 2007 р. н. – ЗОШ № 2 м. Збараж.

У змаганнях чемпіонату України з футболу серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів на даний час приймають участь 4 команди у вищій лізі та 4 команди в першій лізі.

Активно розвивається футбол серед ветеранів віком 40 років і старші. В обласних змаганнях у 2020 році приймали участь 6 команд, у 2019 році брали участь 7 команд, у 2018 році – 7 команд, у 2017 році – 8 команд.

У два етапи проводяться обласні змагання серед осіб з інвалідністю, до яких залучається щороку близько 400 учасників.

У 2020 році в чемпіонаті області (вища та перша ліги) змагалось 20 команд. Призерами у вищій лізі стали команди: 1 місце – ФК „Нива” (м. Теребовля), 2 місце – ФК „Агрон ОТГ” (с. Великі Гаї) Тернопільського району, 3 місце – ФК „Медобори”(с. Зелене Гусятинського району). Призерами в першій лізі стали команди: 1 місце – ФК „Рідна Борщівщина” (м. Борщів), 2 місце – ФК „Поділля” (с. Васильківці Гусятинського району), 3 місце – ФК „Нараїв” (с. Нараїв Бережанського району). Футбольний клуб „Нива” (м. Теребовля) став володарем Кубку області 2020 року. У 2019 році (вища, перша та друга ліги) змагались 31 команда, у 2018 році (вища та перша ліги) – 28 команд, у 2017 році (вища та перша ліги) – 19 команд.

Проводиться обласна Ліга чемпіонів серед переможців чемпіонатів районів (13 команд, 1300 учасників) та Ліга Тернопільщини серед призерів чемпіонатів

районів (12 команд, 600 учасників). З 2020 року започатковано проведення Суперкубку серед переможців Ліги чемпіонів та Ліги Тернопільщини.

Проте, наявна система розвитку футболу та рівень залучення населення до участі у фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходах за місцем проживання, навчання, роботи та відпочинку в Тернопільській області не відповідає потребам населення. Необхідно об'єднати зусилля органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, підприємств, установ, організацій усіх форм власності, громадських організацій у забезпеченні сприятливих умов для подальшого розвитку футболу та спрямувати органи місцевого самоврядування на розроблення заходів щодо розвитку футболу, що є актуальними в конкретних соціально-економічних умовах.

III. Визначення мети Програми

Метою Програми є удосконалення та розвиток футболу в області шляхом створення сприятливих умов для проведення змагань та занять з футболу із залученням населення області, формування здорового способу життя різних верств населення, насамперед молоді, активне залучення до занять футболом всіх верств населення області, створення умов для залучення до занять футболом якомога більшої кількості дітей та молоді, впровадження здорового способу життя в повсякденний побут населення області та забезпечення їх зайнятості у вільний час.

Досягнення поставленої мети здійснюватиметься шляхом організації і управління футболом, розвитку дитячо-юнацького, аматорського футболу, футболу серед осіб з інвалідністю, футболу ветеранів.

Мета Програми відповідає пріоритетним напрямкам розвитку області.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми; строки та етапи виконання Програми

Ефективна реалізація Програми досягатиметься шляхом:

чіткої координації діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері розвитку футболу в області;

дієвої підтримки розвитку футболу органами місцевого самоврядування та територіальними громадами;

удосконалення системи підготовки збірних команд для участі у змаганнях всіх рівнів;

підвищення рівня підготовленості футболістів у дитячо-юнацьких спортивних школах, спортивних клубах та секціях;

підвищення ефективності підготовки і вдосконалення кваліфікації тренерських та суддівських кадрів;

підвищення ефективності системи проведення змагань з футболу всіх рівнів;

підтримки осіб з обмеженими фізичними можливостями шляхом занять футболом;

стабільного і достатнього фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

V. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

У Програмі визначаються загальні принципи, головні напрямки та основний зміст перспективних заходів щодо розвитку футболу в області.

Основними завданнями і заходами Програми є:

- 1) участь збірних команд області у чемпіонатах України з футболу серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів;
- 2) проведення чемпіонату обласної дитячо-юнацької футбольної ліги;
- 3) участь футбольних команд загальноосвітніх шкіл в обласних та Всеукраїнських змаганнях „Шкіряний м'яч”;
- 4) участь футбольних команд районів в обласних змаганнях;
- 5) участь дитячо-юнацьких команд у міжнародних турнірах;
- 6) проведення та підбиття підсумків Кубка та чемпіонату області з футболу;

7) проведення навчально-тренувальних зборів та участь у Всеукраїнських змаганнях з футболу серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів;

8) проведення навчально-тренувальних зборів та участь у Всеукраїнських змаганнях з футболу серед ветеранів;

9) проведення обласних змагань серед осіб з інвалідністю;

10) участь футбольних команд у чемпіонаті та першості області;

У результаті ефективної реалізації заходів Програми очікується: популяризація футболу у навчально-виховній, соціально-побутовій та виробничій сферах;

удосконалення системи організації дитячо-юнацького футболу;

формування моделі розвитку футболу на території області шляхом об'єднання зусиль державних, громадських, приватних організацій та широких верств населення;

збільшення кількості населення, яке проводить активне дозвілля шляхом занять футболом;

удосконалення системи підготовки футболістів та побудова повноцінної структури розвитку футболу;

розширення кола учасників та підвищення рівня організації і проведення етапів змагань „Шкіряний м'яч”, обласної дитячо-юнацької футбольної ліги.

За результатами реалізації Програми передбачається охопити 16930 спортсменів, які приймуть участь у регіональних змаганнях, 412 осіб – у Всеукраїнських змаганнях; кількість спортсменів, які займуть призові місця у Всеукраїнських змаганнях – 206 осіб, у регіональних змаганнях – 552 особи, збільшити кількість команд у чемпіонаті області до 40.

Будуть визначені стратегічні пріоритети розвитку футболу відповідно до напрямів державної політики у сфері фізичної культури і спорту; створені умови для комплексного вирішення поставлених завдань та переорієнтації практичної діяльності на розв'язання пріоритетної проблеми – зміцнення

здоров'я та продовження тривалості життя, працездатності населення, яке займатиметься фізичною культурою і спортом.

Ресурсне забезпечення Програми розвитку футболу в Тернопільській області на 2021-2024 роки

(тис. гривень)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми				Усього витрат на виконання Програми
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	1563,6	1617,1	1815,8	1867,0	6863,5
державний бюджет	–	–	–	–	–
обласний бюджет	1063,6	1117,1	1215,8	1267,0	4663,5
Районні бюджети, міські бюджети (у тому числі бюджети міст обласного значення), бюджети сіл, селищ	–	–	–	–	–
бюджети територіальних громад	500,0	500,0	600,0	600,0	2200,0
кошти небюджетних джерел	–	–	–	–	–

Загальний обсяг коштів, що передбачено залучити для виконання Програми, складає 6863,5 тис. гривень, із яких: 4663,5 тис. гривень – кошти обласного бюджету, 2200,0 тис. гривень – кошти територіальних громад.

Заплановані результативні показники Програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок програми	Вихідні дані на завершення програми	З них за роками			
					2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
I. Показники продукту Програми								
1.	Кількість навчально-тренувальних зборів по підготовці до всеукраїнських змагань	одиниць	20	40	9	10	10	11
2.	Кількість проведених регіональних змагань з футболу	одиниць	10	18	4	4	5	5
3.	Кількість заходів з участі спортсменів у всеукраїнських змаганнях з футболу	одиниць	5	16	4	4	4	4
4.	Кількість спортсменів , які взяли участь у регіональних змаганнях	одиниць	10000	16930	4220	4220	4240	4250
5.	Кількість спортсменів, які взяли участь у всеукраїнських змаганнях	одиниць	400	412	96	96	110	110
II. Показники ефективності Програми								
1.	Витрати на проведення навчально-тренувальних зборів	тис. гривень	140,0	412,5	90,0	101,0	107,5	114,0
2.	Витрати на проведення регіональних змагань з футболу	тис. гривень	8209,0	5647,3	1283,0	1320,5	1503,9	1540,0
3.	Витрати на участь у всеукраїнських змаганнях з футболу	тис. гривень	740,0	803,6	190,7	195,6	204,3	213,0
4.	Витрати на участь 1 спортсмена у регіональних змаганнях	тис. гривень	0,821	0,334	0,304	0,313	0,355	0,362

5.	Витрати на участь 1 спортсмена у всеукраїнських змаганнях	тис. гривень	1,8	1,950	1,986	2,037	1,857	1,936
III. Показники якості Програми								
1.	Динаміка кількості спортсменів, які брали участь у навчально-тренувальних зборах порівняно з минулим роком	відсоток	100,0	100,2	100	100	100,5	100,2
2.	Динаміка кількості спортсменів, які брали участь у регіональних змаганнях порівняно з минулим роком	відсоток	100,0	100,2	100	100,0	100,5	100,2
3.	Динаміка кількості спортсменів, які брали участь у всеукраїнських змаганнях з футболу порівняно з минулим роком	відсоток	100	103,6	100	100	114,6	100
4.	Кількість спортсменів, які зайняли призові місця на всеукраїнських змаганнях	одиниць	160	206	48	48	55	55
5.	Кількість спортсменів, які зайняли призові місця на регіональних змаганнях	одиниць	442	552	132	132	144	144

**VI. Напрями діяльності та заходи програми
розвитку футболу в Тернопільській області на 2021 -2024 роки**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
1.	Управління футболу	Проведення та підбиття підсумків Кубка та чемпіонату області з футболу	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації; громадська спілка „Асоціація футболу Тернопільщини”	обласний бюджет	107,3	113,9	120,0	126,4	467,6	проведення 4 Кубків та 4 чемпіонатів області з футболу; збільшення кількості команд у чемпіонаті області до 40

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
2.	Дитячо-юнацький футбол	1. Проведення чемпіонатів обласної дитячо-юнацької футбольної ліги	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації; громадська спілка „Асоціація футболу Тернопільщини”	обласний бюджет	429,2	455,8	480,0	505,4	1870,4	проведення чемпіонатів обласної дитячої ліги (вища ліга у вікових групах U-15 та U-17), (перша ліга у віковій групі U-15); збільшення кількості учасників чемпіонатів обласної дитячо-юнацької ліги до 1800 осіб (100 команд)

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
		2. Участь у міжнародних турнірах серед дитячо-юнацьких команд	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації; громадська спілка „Асоціація футболу Тернопільщини”	обласний бюджет	200,0	200,0	250,0	250,0	900,0	щорічна участь у 10 міжнародних турнірах серед дитячо-юнацьких команд

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
		3. Проведення навчально-тренувальних зборів до участі та участь збірних команд області у Всеукраїнських змаганнях з футболу серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації; громадська спілка „Асоціація футболу Тернопільщини”	обласний бюджет	214,6	227,9	240,0	252,7	935,2	проведення 32 навчально-тренувальних зборів до участі у Всеукраїнських змаганнях з футболу серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів 4 збірних команд області (вища ліга) та 4 збірних команд області (перша ліга); можливість підвищити спортивні результати

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
		4. Участь футбольних команд загальноосвітніх шкіл в обласних та Всеукраїнських змаганнях „Шкіряний м'яч”	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації	обласний бюджет	53,6	56,9	59,9	63,1	233,5	щорічне проведення чемпіонату обласних змагань та забезпечення участі у Всеукраїнських змаганнях “Шкіряний м'яч”; до 2024 року планується залучити команди загальноосвітніх шкіл області та довести їх кількість на обласному етапі до 50 команд

№ з/п	Назва напряму діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
3.	Аматорський футбол	Участь футбольних команд у чемпіонаті та першості області	2021-2024 роки	територіальні громади	бюджети територіальних громад	500,0	500,0	600,0	600,0	2200,0	щорічне проведення чемпіонату та першості області, забезпечення участі у ньому до 40 команд територіальних громад. Збільшення кількості команд: у 2021 році – на 2; у 2022 році – на 4; у 2023 році – на 6; у 2024 році – на 8

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
4.	Футбол серед осіб з інвалідністю	Проведення обласних змагань серед осіб з інвалідністю	2021-2024 роки	регіональний центр з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю "Інваспорт"	обласний бюджет	21,4	22,8	24,0	25,2	93,4	забезпечення проведення чемпіонату області серед спортсменів-інвалідів в кількості до 100 осіб щорічно
5.	Футбол серед ветеранів	Проведення навчально-тренувальних зборів до участі та участь збірних команд області у Всеукраїнських змаганнях з футболу серед ветеранів	2021-2024 роки	управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації	обласний бюджет	37,5	39,8	41,9	44,2	163,4	щорічне проведення 8 навчально-тренувальних зборів до участі та участь збірних команд області у всеукраїнських змаганнях серед ветеранів

№ з/п	Назва напряму діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі:					Очікуваний результат
						2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	разом	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	13	14
Разом за програмою						1563,6	1617,1	1815,8	1867,0	6863,5	
кошти обласного бюджету						1063,6	1117,1	1215,8	1267,0	4663,5	
кошти бюджетів територіальних громад						500,0	500,0	600,0	600,0	2200,0	

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію і контроль за ходом виконання заходів, передбачених Програмою, здійснює управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації.

Управління фізичної культури та спорту обласної державної адміністрації узагальнює інформацію про стан виконання заходів Програми та забезпечує інформування департаменту економічного розвитку і торгівлі обласної державної адміністрації про щороку до 20 січня та 20 липня упродовж терміну дії Програми.

**Начальник управління
фізичної культури та спорту
обласної державної адміністрації**

Віталій ТРІЛЬ

Тарас Пронь